

İslam Bey - (Namık Kemal'in "Vatan Yahut Silistre" Tiyatro Eseri) Mantıklı

Karakter İslam son derece vatan, millet duyguları hat safhada bir yurttaştır. Ölmeyi, şehit olmayı âşık olmaktan daha öte gören karakter bu anlamda son derece fedakâr davranır. Kendinden emin, cesur ve kahramanca tutumu kendisinin başarılı olmasını sağladığı için sevdiği kız olan Zekiye'nin de duygularını kabartarak, cepheye kadar takip etmesine vesile olur. Son derece hissiyatlı olan İslam Bey, son derece duygusal da bir karakterdir.

Aktiviteler İslam Bey vatan ile ilgili konuşmaktan ve kendini öne atmaktan hoşlanır. Cepheye savaşta katılmak durumu dışında gönüllü askerlik yapar.

Kişiler Genellikle Zekiye ile iletişimde olan karakter bulunduğu ortam gereği Abdullah Çavuş, Sıtkı Bey ve gönüllüler gibi askeri kişilerle iletişindedir. Gönüllüleri sık sık yüreklendirmeye çalışarak, savaş için cepheye arkasından gelmelerini ister. Zekiye'ye ise âşıktır.

ÖRNEK ANILAR

Fedakar Vatan müdafaası için aşkını ve kendini tehlikeye atmayı göze alarak kendi duygularını ikinci plana alarak fedakarlık yapar. Vatana duyduğu aşk ile her şeyi yapmayı göze alır, hatta vatanı uğruna fedakârlık yapmayanlardan yakınıdır: "Vatan ki, herkesin hakkını, hayatını muhafaza ederken, onun muhafazası lazım gelince evlâd-ı vatanı serhadde kırbaçla sürüyorlar. Vatan ki herkesin hakiki validesi iken, birçok adamlar sağlığında sütünden, hastalığında ilacından geçinmeye çalışıyor! Vatan ki her karış toprağı ecdadımızdan birinin kanıyla yoğrulmuş iken, kimse üzerine iki damla gözyaşı dökmek istemiyor! Vatan ki kırk milyon besliyor. Hâlâ uğruna isteyerek can verecek kırk kişiye malik olamamış."

Milliyetçi İslam Bey, ecdadının şanı şerefi için ölmeyi kafasına koyacak kadar milliyetçi ve güçlü duygulara sahiptir. Geçmişine verdiği değer onu daha da yürekli yapar ve cepheye gitmek üzere yola çıkarken şöyle konuşur: "Ölmek niyetiyle gidiyorum. Aylığım yok, isteyenler yanına gelmesin. Yağma düşünmem, düşünenler etrafımdan çekilsin. Rahat aramam, arayanlar arkama düşmesin. Kurşundan, güllenden korkmam, korkanlar karıların yanında otursun. Mümkün olsa bütün vatan kardeşlerime şu zayıf vücudumu siper edeceğim."

Kendinden Emin İslam Bey, maddi ya da manevi hiçbir beklenti içinde olmadan tüm iyi niyeti ile kendinden emin olarak vatanına bağlıdır. Neden savaştığını önemsemez, ne için savaştığı onun bilincinde daha önde gelir. Bu nedenle İslam şehitliği düşünce olarak kafasına koyar: "Ecdadımdan kırk iki şehit adı bilirim. Rahat döşegimde ölmüş bir adam işitmedim."

Vatansever İslam Bey, vatan için ölmenin neden gerektiğine dair duygusal şeyler söyler. Ona göre vatan için ölmek demek, geleneksel ve doğal bir tepkidir: "Hiç nasıl olur ki, vatan tehlikede bulunsun da, ben evimde rahat oturayım? Hiç nasıl olur ki, devlet yerinden oynasın da ben mıhllanmış gibi burada kalayım? Hiç nasıl olur ki, vatan sevgisi bu gün her şeyden kutsal olsun da ben yalnız senin aşkınla uğraşayım? Hiç nasıl olur ki, dünyada her şeyin ilerlediğini bilip dururken, ben babamdan, atalarımın aşığını kalayım? Vatan! Vatan! Vatan tehlikede diyorum... İşitmiyor musun?"

Duygusal Kendisini her ne kadar mantıklı kararlar alırken görse de bir yanı coşkulu bir şekilde duygusal kalakalmıştır. Zekiye'ye duyduğu masun aşkın kavuşamadığı hali onu ağlatmaya yeter bir hal alır: "Sus, Allah aşkına sus. Beni yetim çocuklar gibi bağıra bağıra ağlatacaksın. Bana yüreğimde ne varsa ortaya döktüreceksin. Yüreğimdiki sırları sana söylemeyeyim de kime söyleyeyim Zekiye'ciğim."